

הכנסת העשרים וחמש

יוזמות : חברות הכנסת

נעמה לזימי
חוה אתי עטייה
יסמין פרידמן
עאידה תומא סלימאן
דבי ביטון
מטי צרפתי הרכבי
שלי טל מירון
אפרת רייטן מרום
שרון ניר
אימאן ח'טיב יאסין
פנינה תמנו
מירב בן ארי
מיכל שיר סגמן
מרב מיכאלי
טטיאנה מזרסקי
אורית פרקש הכהן
קארין אלהרר
מירב כהן
קטי קטרין שטרית
צגה מלקו

5497/25/פ

הצעת חוק למניעת הטרדה מינית (תיקון – חשיפת זהותו של מטריד ברשת תקשורת אלקטרונית),
התשפ"ה–2025

הוספת סעיפים 6 ב 1. בחוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח–1998¹, אחרי סעיף 6א יבוא :

עד 6ח

¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' 166.

"הגדרות – סעיפים 6ב. בסעיפים 6ב עד 6ח –
6ב עד 6ח

"בית משפט" – בית משפט מחוזי ;

"פרטי מידע" – לרבות נתון טכנולוגי שהוא חלק מפרוטוקול התקשורת בין מחשבים, המסייע לאיתור של מחשב או של רשת מחשבים שבאמצעותם ניתן פומבי לתוכן, ברשת תקשורת אלקטרונית.

6ג. בקשה לחשיפת זהות אדם הטוען כי הוטרד מינית באמצעות רשת תקשורת אלקטרונית, וזהותו של מי שעשה את הפעולה שעשייתה מהווה הטרדה מינית לפי סעיף 3 (בסעיפים 6ב עד 6ח – עושה הפעולה) אינה ידועה לו, רשאי לבקש מבית משפט להורות לאדם ששמו נקוב בבקשה (בסעיפים 6ב עד 6ח – המשיב) למסור לבית המשפט פרטי מידע שברשותו לגבי עושה הפעולה הנדרשים לשם בירור זהותו של עושה הפעולה ונקיטת הליכים משפטיים נגדו בשל אותה הטרדה (בסעיפים 6ב עד 6ח – בקשה לחשיפת זהות).

6ד. הוראה למשיב למסור פרטי מידע לעשויים להביא לזיהויו של עושה הפעולה (א) סבר בית המשפט כי בקשה לחשיפת זהות מגלה עילה, אינה טורדנית או קנטרנית והוגשה כדי לאפשר למגיש הבקשה (בסעיפים 6ב עד 6ח – המבקש) לנקוט בהליכים משפטיים נגד עושה הפעולה, רשאי הוא להורות למשיב למסור לבית המשפט פרטי מידע שברשותו, העשויים להביא לזיהויו של עושה הפעולה.

(ב) הורה בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א), ימסור המשיב לבית המשפט, בלבד, פרטי מידע כאמור באותו סעיף קטן שדי בהם כדי להביא לזיהויו של עושה הפעולה, ויודיע לבית המשפט אם ידועים לו פרטים נוספים כאמור בסעיף קטן (א) וכן אם ידוע לו על אדם נוסף שברשותו פרטי מידע העשויים להביא לזיהויו של עושה הפעולה.

(ג) הודיע המשיב על פרטים נוספים או על אדם נוסף כאמור בסעיף קטן (ב), רשאי בית המשפט, אם ראה שיש בכך צורך לשם זיהוי עושה הפעולה ולאחר שהביאו הצדדים את טענותיהם לפניו, להורות על מסירת פרטים נוספים או על מסירת פרטיו של אותו אדם לבית המשפט, וכן רשאי הוא להורות לאותו אדם (בסעיף קטן זה – משיב נוסף) כאמור בסעיף קטן (א); הורה בית המשפט כאמור, יחולו הוראות סעיף קטן (ב) על המשיב הנוסף.

(ד) בית המשפט רשאי למנות מומחה שיסייע לו בבירור זהותו של עושה הפעולה לפי הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ג) (בסעיפים 6 עד 6ח – מומחה); המבקש יישא בשכר טרחת המומחה ובהוצאותיו הכרוכות בביצוע בירור זהותו של עושה הפעולה, אלא אם כן הורה בית המשפט אחרת.

6. המצאת הבקשה לחשיפת זהות לעושה הפעולה וקבלת עמדתו

(א) סבר בית המשפט, על בסיס פרטי המידע שנמסרו לפי הוראות סעיף 6ד, כי ידועה לו זהותו של עושה הפעולה בסבירות גבוהה, רשאי הוא, לפני שייתן החלטה בבקשה לחשיפת זהות, להורות על המצאת הבקשה לעושה הפעולה; בקבלת החלטה לפי סעיף קטן זה ישקול בית המשפט בין השאר את כל אלה:

(1) מידת הוודאות לגבי זהותו של עושה הפעולה;

(2) עוצמת הפגיעה בזכויותיו של עושה הפעולה אם לא תינתן לו הזדמנות להשמיע את טענותיו טרם מתן ההחלטה בבקשה;

(3) הנזק שעלול להיגרם למבקש כתוצאה מהמצאת הבקשה לעושה הפעולה;

(4) החשש לסיכול חשיפת זהותו של עושה הפעולה;

(5) אם יש בהמצאת הבקשה לעושה הפעולה כדי לגרום עיוות דין לאחד הצדדים להליך.

(ב) החליט בית המשפט, לפי הוראות סעיף קטן (א), להורות על המצאת הבקשה לעושה הפעולה, תומצא לו הבקשה כפי שיורה בית המשפט, בלי לגלות למבקש את שמו של עושה הפעולה וכל פרט אחר שיש בו כדי לזהותו.

(ג) עושה הפעולה רשאי למסור לבית המשפט, בכתב, את עמדתו לגבי הבקשה לחשיפת זהותו; עמדת עושה הפעולה כאמור תומצא גם למבקש, בלי לגלות לו את שמו וכל פרט אחר שיש בו כדי לזהותו, אלא אם כן הסכים עושה הפעולה לגלותם.

16. (א) החליט בית המשפט שלא להורות על המצאת הבקשה לחשיפת זהות לעושה הפעולה, כאמור בסעיף 6ה(א), או שעושה הפעולה לא הודיע לפי סעיף 6ה(ג) על הסכמתו לחשיפת זהותו, יחליט בית המשפט בבקשה לחשיפת זהות על יסוד כתבי הטענות בהליך בלבד, ואם ראה צורך בכך – לאחר שהתקיים דיון בבקשה; ואולם בית המשפט לא יקבל טענת התנגדות של עושה הפעולה לחשיפת זהותו, אם שוכנע כי זכותו של המבקש לטעון נגד טענת ההתנגדות כאמור, בלא חשיפת זהותו של עושה הפעולה, נפגעת, בין השאר, בשל העדר חקירה נגדית.

החלטת בית המשפט בבקשה לחשיפת זהות

(ב) הוכח להנחת דעתו של בית המשפט, בהתבסס על ראיות לכאורה שהציג המבקש, כי קיים חשש ממשי שעושה הפעולה ביצע כלפיו עוולה, וכי קיימת אפשרות סבירה שתביעה נגד עושה הפעולה בשל אותה עוולה תוכרע לטובת המבקש, רשאי בית המשפט להורות על מסירה למבקש של פרטי המידע לגבי עושה הפעולה הנדרשים לו לשם נקיטת הליכים משפטיים נגדו, כפי שיוורה בית המשפט.

(ג) הגשת או אי הגשת תלונה על ידי המבקש למשטרה בגין ההטרדה לא תהווה עילה לעכב את חשיפת זהותו של עושה הפעולה בפני המבקש.

סבר בית המשפט כי לא די בפרטי המידע שנמסרו לפי הוראות סעיף 6ד (בסעיף זה – פרטי המידע הקיימים) כדי לזהות את עושה הפעולה בסבירות גבוהה, רשאי הוא לפעול באחת מאלה:

(1) למנות מומחה נוסף לשם המשך בירור הזהות, כאמור בסעיף 6ד;

(2) להורות על מסירת פרטי המידע הקיימים למבקש, כולם או חלקם, כפי שיוורה, ובלבד שהם נדרשים לשם בירור זהותו של עושה הפעולה ושאינם במסירתם למבקש כדי לפגוע במידע העולה על הנדרש בפרטיותו של אדם, בשים לב למידת הפגיעה בזכויות המבקש ולחומרת ההטרדה; על החלטה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיף 6(ב); בית המשפט ייתן החלטה לפי פסקה זו על יסוד כתבי הטענות בלבד, ואם ראה צורך בכך – לאחר שהתקיים דיון בבקשה.

השר רשאי לקבוע הוראות לעניין סדרי הדין בבקשה לחשיפת זהות.

מינוי מומחה נוסף 6ז.
או מסירת פרטי
מידע למבקש

סדרי דין בבקשה 6ח.
לחשיפת זהות

דברי הסבר

הטרדה מינית באמצעות פרסום תמונות אינטימיות או סרטונים של נשים או גברים ברשת האינטרנט ללא הסכמתם, הינה תופעה נרחבת במדינת ישראל, הפוגעת בצורה חמורה ביותר בגברים ובעיקר בנשים. מדינת ישראל היתה חלוצה בחקיקת סעיף 3(א5) לחוק למניעת הטרדה מינית, התנש"ח-1998, המכונה "חוק הסרטונים", הקובע כי מעשה כזה הוא הטרדה מינית שמהווה עבירה פלילית חמורה ועולה אזרחית.

אכיפתו של חוק זה קשה שכן המציאות מראה כי עבריינים ומעוולים רבים מבצעים מעשה זה תחת מעטה אנונימיות באפליקציות שונות באינטרנט, חלקן אפליקציות שלא משתפות פעולה עם מערכת המשפט הישראלית, דוגמת אפליקציית טלגרם.

על פי דוח של מרכז המחקר והמידע של הכנסת משנת 2018 בנושא טיפול הרשויות בעבירות של פרסום תצלומים, הקלטות או סרטים בעלי אופי מיני ללא הסכמת המצולם, 84% מהתיקים בהם הפצת התוכן היא העבירה היחידה נגזו, ב- 71% מהתיקים שנגזו עילת הגניזה היתה "עבריין לא נודע". נפגע או נפגעת המבקשים לנקוט בצעדים אזרחיים כנגד מבצע הפעולה האנונימי נתקלים במצב אבסורדי שבו, נכון להיום, אין הסדר המאפשר חשיפת זהותו של אדם המבצע עבירה זו, ככל שחשיפה זו אפשרית.

ברע"א 4447/07 רמי מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ, קבע בית המשפט העליון שעד שלא יקבע המחוקק הליך המאפשר חשיפה של מעוול אנונימי, לא ניתן לעשות כן בפסיקה. ברבות השנים שחלפו, משבוששה החקיקה מלהגיע, מלבד לעניין הפרה של זכויות יוצרים, צומצמה הלכה זו, אולם עדיין ברירת המחדל הינה לסרב לבקשות מעין אלה ואין כל הליך סדור או אחידות בהגשת הבקשות כאמור. הצעת חוק זו מבקשת להעתיק את ההסדר הקבוע בחוק זכויות יוצרים התשס"ח-2007, המאפשר לחשוף זהותו של מפר זכות יוצרים אף כשמדובר בהטרדה מינית. איזון היפה לזכויות יוצרים הינו בבחינת קל וחומר כשהדברים אמורים בהטרדה מינית.

הצעה מבקשת להעתיק את ההסדר האמור לחוק למניעת הטרדה מינית במלואו מלבד שני שינויים. הראשון, להבטיח כי הגשה או אי הגשת תלונה בגין אותו המעשה לא תשפיע על החלטת בית המשפט בבקשה אזרחית לחשיפת פרטים. השני, להשמיט את התנאי לפיו ניתן לעשות במידע שימוש רק לצורך הליך משפטי, זאת בשים לב לחומרת המעשים והאתגרים הנפשיים הרבים עימם נפגעת מתמודדת. כקורבן למעשה שכזה.

הצעת חוק זו הוכנה בסיוע הקליניקה לזכויות אדם במרחב הסייבר, האוניברסיטה העברית.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
י"ב בשבט התשפ"ה (10.02.2025)